

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia Wydział X Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Garncarz

Ławnicy -----

Protokolant: Marzena Pietrzak

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2014 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa **K. M.**

przeciwko **Z. Z. K. J. B. G. W. we W.**

o świadczenie z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, uchylenie decyzji komisji socjalnej

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 135 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. orzeka, że nieuiszczone koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Powódka K. M. wniosła o zasądzenie od strony pozwanej Z. Z. K. J. B. G.W. kwoty 650 zł tytułem świadczenia świątecznego wpłaconego pracownikom z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych z ustawowymi odsetkami od dnia 6 grudnia 2013 r. oraz uchylenie decyzji komisji socjalnej w sprawie konieczności zwrotu przez powódkę dofinansowania do wczasów pod gruszą w wysokości 1 052,00 zł, wydanej w 2012 r. a co za tym idzie wykluczenie powódki z grupy osób korzystających z środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych do czasu zwrotu dofinansowania.

W uzasadnieniu żądania powódka wskazała, że w 2012 r. zwróciła się o dofinansowanie do wczasów pod gruszą dla siebie i swoich dzieci. Przebywała wówczas na urlopie wychowawczym. Dofinansowanie zostało jej przyznane i wypłacone w czerwcu 2012 r. Wówczas również przebywała na urlopie wychowawczym. Wróciła z niego dopiero 1 października 2012 r., zgodnie z wcześniejszym oświadczeniem. Za rok 2012 przysługiwało jej proporcjonalnie 7 dni urlopu wypoczynkowego. Powódka wskazała, że wniosek o dofinansowanie wypoczynku został złożony w czasie jej pobytu na urlopie wychowawczym i w tym czasie świadczenie zostało jej przyznane dofinansowanie. Urlop wychowawczy stanowi usprawiedliwioną nieobecność w pracy. Nie powoduje ustania stosunku pracy. W tym czasie pracownik nie ma prawa do urlopu wypoczynkowego, choć ma prawo do wypoczynku. Od października do grudnia 2012 r. przysługiwało jej tylko 7 dni urlopu wypoczynkowego i nie miała fizycznej możliwości wykorzystania urlopu w wymiarze 14 dni kalendarzowych tak jak wymaga tego regulamin ZFŚS. Dzień powrotu do pracy z urlopu wypoczynkowego był znany pracodawcy. Regulamin ZFŚS zakłada, że świadczenia w nim przewidziane przysługują również pracownikom przebywającym na urlopie wychowawczym i ten punkt regulaminu stanowił przez powódkę podstawę do złożenia wniosku. Nie można żądać od pracownika przebywającego na urlopie wychowawczym spełnienia

warunku „wybrania” 14 dni kalendarzowych urlopu wypoczynkowego skoro on mu nie przysługuje. Dalej powódka wskazała, że w dniu 20 lutego 2013 r. otrzymała pismo z działu księgowości, że ma zwrócić dofinansowanie do wypoczynku za rok 2012 r., gdyż nie wykorzystała 14 dni kalendarzowych urlopu wypoczynkowego, zgodnie z Regulaminem ZFŚS. Pismem z dnia 21 lutego 2013 r. powódka zwróciła się do Komisji Socjalnej, w którym wskazywała, że zwrot kwoty dofinansowania jest w jej przypadku bezzasadny. Ponownie otrzymała jednak decyzję o konieczności zwrotu dofinansowania. Mimo podtrzymywania przez pracodawcę decyzji o konieczności zwrotu przez powódkę dofinansowania pod gruszą za rok 2012 r. i wykluczenia jej, do czasu zwrotu powyższej kwoty, z grupy osób uprawnionych do korzystania ze środków ZFŚS, po złożeniu wniosku otrzymała dofinansowanie do wczasów pod gruszą w 2013 r. Powyższe działanie pracodawcy zostało potraktowane przez powódkę jako faktyczne uchylene poprzedniej decyzji. Na początku grudnia 2013 r. pracodawca wypłacił wszystkim pracownikom świadczenie świąteczne z ZFŚS. Warunkiem otrzymania tego świadczenia było zatrudnienie na dzień 31.10.2013 r. i pozostawanie w stosunku pracy dłużej niż przez okres 1 roku. Pracownikom, których dochód nie przekraczał w poprzednim roku kwoty 1500 zł brutto na osobę i złożyli oświadczenie o dochodach przysługiwało ono w wysokości 650 zł. Tym, którzy nie złożyli oświadczeń, zostało przyznane w wysokości 600 zł. Powódka jest pracownikiem zatrudnionym na dzień 31.10.2013 r. i pracuje dłużej niż rok, a zatem złożyła oświadczenie o dochodach do wypłaty tego świadczenia. Nie zostało jej ono jednak wypłacone. Nie dostała w tej sprawie oficjalnej decyzji komisji socjalnej. Brak wypłaty świadczenia przez pracodawcę powódka traktuje jak decyzję negatywną. Po zorientowaniu się, że pozostałym pracownikom zostało wypłacone świadczenie świąteczne, powódka skontaktowała się telefonicznie z przewodniczącą komisji socjalnej, która oświadczyła jej, że powodem braku wypłaty świadczenia jest niezwrócenie przez powódkę kwoty dofinansowania do wczasów pod gruszą za rok 2012 r. Powódka uważa, że stanowisko pracodawcy zarówno w kwestii obowiązku zwrotu dofinansowania do wczasów pod gruszą za rok 2012, jak i odmowy wypłaty świadczenia świątecznego w roku 2013 jest bezzasadne.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości, podnosząc w pierwszej kolejności, że roszczenie powódki o uchylene decyzji komisji socjalnej w sprawie konieczności zwrotu dofinansowania leży poza kognicją sądu pracy, gdyż nie jest sprawą z zakresu prawa pracy. Pełnomocnik strony pozwanej wskazał, że roszczenie związane ze stosunkiem pracy nie może być skierowane przeciwko podmiotowi, który nie jest szeroko rozumianym pracodawcą. Stosunek pracy łączy pracodawcę i pracownika, a nie podmioty, które stykają się ze sobą „przy okazji wykonywania pracy”. O ile zatem roszczenie dochodzone przez powódkę w pkt. 1 pozwu, tj. o zapłatę kwoty 650 zł mieści się w granicach spraw z zakresu kognicji Sądów Pracy - o tyle roszczenie o uchylene decyzji ciała kolegialnego w postaci działającej u pracodawcy Komisji Socjalnej leży poza kognicją Sądu Pracy - bowiem decyzja ta nie jest decyzją pracodawcy, lecz decyzją odrębnego od pracodawcy podmiotu, działającego wprawdzie na podstawie przepisów wewnętrznych wprowadzonych przez pracodawcę, lecz niezależnego od pracodawcy. Jeśli chodzi o roszczenie powódki dotyczące zasądzenia od strony pozwanej na rzecz powódki kwoty 650,00 zł tytułem „świadczenia świątecznego”, a więc świadczenia wypłacanego ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych - to roszczenie to uznać należy za nieuzasadnione. Pełnomocnik strony pozwanej podkreślił, że co do zasady świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych nie mają charakteru roszczeniowego - tzn. pracownikowi nie przysługuje roszczenie o wypłatę takiego świadczenia (charakter roszczeniowy świadczenie takie uzyskuje dopiero w chwili jego przyznania pracownikowi, a następnie nie dokonania wypłaty). Należy bowiem podkreślić, że obowiązki socjalne pracodawcy mają szczególny charakter - nie są bowiem związane z poszczególnymi pracownikami, lecz są obowiązkami pracodawcy wobec załogi. Z tego wynika również to, że uprawnienia socjalne nie stanowią elementu indywidualnych warunków zatrudnienia. Od tej zasady istnieją wyjątki, gdyż czasem bowiem brzmienie Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych powoduje, że konkretne świadczenie socjalne nabiera tego charakteru. Dzieje się tak wówczas, jeśli nabycie prawa do konkretnego, zindywidualizowanego świadczenia zależy od spełnienia określonego w Regulaminie kryterium formalnego (np. od wykorzystania urlopu w określonym wymiarze). W takim przypadku sama treść Regulaminu wyłącza niejako ogólną zasadę „uznaniowości” świadczeń z ZFŚS powodując, że spełnienie przez pracownika określonych kryteriów formalnych „automatycznie” powoduje nabycie przez tego pracownika prawa do danego świadczenia. W takim wypadku jednak ciężko również mówić o roszczeniu w zakresie „przyznania” tego świadczenia (gdyż to „przyznanie” następuje automatycznie na skutek spełnienia wymaganych kryteriów), lecz o roszczeniu o zapłatę tego świadczenia wobec nabycia do niego prawa. W każdym jednak przypadku, w którym

obowiązujący u pracodawcy Regulamin nie przyznaje pracownikowi uprawnienia do świadczenia z ZFŚS niejako „automatycznie” - wypłata świadczenia poprzedzona musi być jego przyznaniem, a w zakresie tego „przyznania” pracownikowi nie przysługuje roszczenie, które może być dochodzone na drodze sądowej. Również obowiązujący u strony pozwanej Regulamin ZFŚS przewiduje sytuacje, w których pracownik nabywa prawo do określonych świadczeń socjalnych wyłącznie pod warunkiem spełnienia określonych w tym Regulaminie kryteriów formalnych - nie dotyczy to jednak świadczenia tzw. Świątecznego, którego zapłaty dochodzi powódka. Wprawdzie zgodnie z zapisem § 10 ust. 11 obowiązującego u strony pozwanej Regulaminu ZFŚS „świadczenie świąteczne przysługuje pracownikowi ZZK zatrudnionemu na dzień 31 października roku, w którym wypłacane jest świadczenie (...)” -jednakże zapisu tego nie sposób utożsamiać z automatycznym przyznaniem pracownikowi uprawnienia do tego świadczenia na skutek spełnienia wskazanych warunków. Zapis ten nie kreuje bowiem kryterium formalnego nabycia uprawnienia do świadczenia świątecznego, lecz wskazuje jedynie krąg osób (pracowników ZZK), którym świadczenie to może przysługiwać. Oznacza to, że spełnienie określonego w tym zapisie warunku powoduje, że pracownik znajduje się w kręgu osób, którzy mogą z takiego świadczenia skorzystać w odróżnieniu od pracowników warunków tych nie spełniających, którzy zostają „wykluczeni” w ogóle z możliwości skorzystania z tego świadczenia. O takiej interpretacji świadczy przede wszystkim forma zapisu „przysługuje” (nie zaś „nabywa prawo”), jak również umieszczenie tego zapisu w rozdziale zatytułowanym „zasady i tryb przyznawania świadczeń socjalnych” - z którego to tytułu wyraźnie wynika, że określone w tych zapisach warunki stanowią przesłankę do przyznania określonych świadczeń, nie zaś przesłankę do stwierdzenia nabycia uprawnienia do takiego świadczenia wobec spełnienia określonych warunków. Oznacza to, że zapisane w § 10 ust. 1 warunki służą wyłącznie do określenia kręgu pracowników, którzy mogą być brani pod uwagę przy przyznawaniu wskazanych w tych zapisach świadczeń socjalnych - nie wprowadzają natomiast formalnych kryteriów, których spełnienie powoduje „automatyczne” nabycie uprawnienia do danego świadczenia. Mając to na uwadze strona pozwana podkreśliła, że świadczenie świąteczne, którego zapłaty domaga się powódka w niniejszym postępowaniu - nie ma charakteru roszczeniowego w zakresie jego przyznania - co oznacza, że zapłata tego świadczenia (bez uprzedniego przyznania) nie może być dochodzona na drodze sądowej. Już z tego względu roszczenie powódki w tym zakresie (bez względu na przyczynę nie przyznania tego świadczenia) powinno zostać oddalone. Jednakże roszczenie powódki jest nieuzasadnione również ze względu na przyczynę, dla której nie zostało jej przyznane świadczenie świąteczne, która to przyczyna wynika wprost z zapisu § 10 ust.8 zd.2 obowiązującego u strony pozwanej Regulaminu ZFŚS. Zgodnie ze zdaniem pierwszym tego zapisu - w przypadku niewykorzystania przez pracownika urlopu wypoczynkowego określonego w § 10 ust.7, pracownik zobowiązany jest do zwrotu całej kwoty dofinansowania. Zgodnie natomiast z zapisem zdania drugiego tego postanowienia regulaminowego - do czasu zwrotu dofinansowania pracownik traci prawo do wszystkich świadczeń socjalnych. Powódka została zobowiązana do zwrotu otrzymanego w roku 2012 świadczenia w postaci dofinansowania wypoczynku organizowanego we własnym zakresie (tzw. „wczasy pod gruszą”) w związku z nie wykorzystaniem w tym roku urlopu wypoczynkowego w wymaganym regulaminem wymiarze. W tym zakresie strona pozwana w całej rozciągłości podtrzymuje swoje stanowisko zawarte w kierowanych do powódki pismach z dnia 10.03.2013r. oraz z dnia 07.06.2013r. i których odpisy powódka dołączyła do pozwu) - w celu uniknięcia powtórzeń przyjmując stanowisko w tych pismach prezentowane jako oficjalne stanowisko w tym zakresie w ramach niniejszego postępowania.

Powódka nie dokonała zwrotu tego świadczenia (pomimo umożliwienia tego zwrotu również w systemie ratalnym; przyjęcie tego systemu i zgoda na ratalny zwrot świadczenia spowodowałyby uniknięcie konsekwencji związanych z utratą uprawnień do świadczeń socjalnych z ZFŚS) - w związku z czym na mocy przytoczonego wyżej zapisu regulaminowego utraciło prawo do świadczeń socjalnych, w tym również do świadczenia świątecznego, którego dochodzi w niniejszym postępowaniu.

Również zatem z powyższych względów roszczenie powódki nie znajduje uzasadnienia.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka jest zatrudniona u strony pozwanej od dnia 1 marca 2006 r. w wymiarze całego etatu na stanowisku Kierownika Działu na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

Wynagrodzenie miesięczne powódki liczone jak ekwiwalent za urlop wynosi 5.440 zł brutto.

Dowód : - akta osobowe powódki

- zaświadczenie o wysokości zarobków powódki (w aktach osobowych powódki)

U strony pozwanej obowiązuje regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, który reguluje zasady dysponowania środkami w/w Funduszu.

Zgodnie par. 2 ust 2 w/w Regulaminu świadczenia socjalne z ZFŚS mają charakter uznaniowy (fakultatywny) a nie roszczeniowy.

Uprawnionym nie przysługuje prawo żądania jakiegokolwiek ekwiwalentu w przypadku nie korzystania z funduszu.

Zgodnie z par. 10 w/w Regulaminu przyznawanie i wysokość dofinansowania z funduszu do usług i świadczeń socjalnych dla osób uprawnionych uzależnione jest od ich sytuacji życiowej, rodzinnej, materialnej i mieszkaniowej oraz od wielkości środków funduszu.

Podstawę do obliczania ulgowych usług i świadczeń stanowi dochód przypadający na osobę w rodzinie wykazany w oświadczeniu pracownika.

Podstawą określenia dochodu jest: zaświadczenie z urzędu skarbowego lub roczne zeznanie podatkowe za poprzedni rok,

potwierdzone przez urząd skarbowy - w przypadku pracowników ZZK i członków ich rodzin, zaświadczenie z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - w przypadku niepracujących emerytów i rencistów ZZK.

W przypadku wątpliwości co do spełnienia kryteriów przyznania świadczeń socjalnych Komisja Socjalna ZZK może uzależnić przyznanie świadczeń socjalnych od przedstawienia dodatkowych, stosownych dokumentów.

W przypadku zatajenia, podania nieprawdziwych, bądź niezgodnych z przedłożonymi dokumentami danych przez uprawnionego, źródeł dochodu mających wpływ na przyznanie świadczenia lub jego wysokość, uprawniony traci prawo do świadczeń określonych w § 6 pkt 2,3,4,5,6,7,8 na okres jednego roku, a do świadczeń określonych w 6 pkt. 1 na okres 2 lat.

Świadczenia socjalne mogą być przyznane pracownikowi oraz osobom uprawnionym po przepracowaniu w ZZK 1 roku.

Pożyczka na cele mieszkaniowe może być przyznana pracownikowi po przepracowaniu 2 lat w ZZK.

Dofinansowanie do wypoczynku letniego przysługuje pracownikowi ZZK oraz osobom uprawnionym wymienionym w § 5 pkt d), pod warunkiem wykorzystania przez pracownika urlopu wypoczynkowego bez względu na to, kto z osób wymienionych w § 5 korzysta z dofinansowania, w danym roku na okres nie krótszy niż kolejnych 14 dni kalendarzowych.

W przypadku niewykorzystania przez pracownika urlopu wypoczynkowego określonego w § 10 ust.7, pracownik zobowiązany jest do zwrotu całej kwoty dofinansowania. Do czasu zwrotu dofinansowania pracownik traci prawo do wszystkich świadczeń socjalnych

Dowód: -regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, k: 8-23

Powódka przebywała na urlopie wychowawczym udzielonym jej na jej wniosek w związku z koniecznością wychowania córki J. M. od 23 września 2010 r. do 30 września 2012 r.

Dowód: - akta osobowe powódki

W 2012 r. powódka przebywając na urlopie wychowawczym zwróciła się o wypłatę środków z ZFŚS tj. o tzw. „dofinansowanie do wczasów pod gruszą” dla siebie i swoich dzieci.

Strona pozwana przyznała powódce w/w dofinansowanie i wypłaciła je w czerwcu 2012 r. w czasie, gdy powódka przebywała na urlopie wychowawczym.

Po powrocie powódki z urlopu wychowawczego, przysługiwał jej za rok 2012 jedynie 7 dni urlopu wypoczynkowego.

Powódka w roku 2012 nie wykorzystwała nieprzerwanie 14 dni kalendarzowych urlopu wypoczynkowego, w związku z czym w dniu 8 lutego 2013 r. Komisja Socjalna strony pozwanej przy ZZK uznała za konieczne nakazanie powódce zwrot dofinansowania do wypoczynku, o czym powódka została poinformowana w dniu 20 lutego 2013 r.

Pismem z dnia 21 lutego 2013 r. powódka zwróciła się do Komisji Socjalnej, w którym powódka wniosła, że przebywała do dnia 30 września 2012 r. na urlopie wychowawczym, w czasie urlopu wychowawczego nie mogła złożyć wniosku o urlop wypoczynkowy, na wczasach była w czasie urlopu wychowawczego, zatem zwrot kwoty dofinansowania jest w jej przypadku bezzasadny.

Pismem z dnia 7 marca 2013 r. powódka ponownie otrzymała jednak decyzję o konieczności zwrotu dofinansowania.

Dowód: - akta osobowe powódki

- pismo Komisji Socjalnej z dnia 20 lutego 2013 r. k. 24

- pismo powódki k. 25

- pismo Komisji Socjalnej z dnia 7 marca 2013 r k. 26

Na początku grudnia 2013 r. strona pozwana wypłaciła wszystkim pracownikom strony pozwanej tzw. świadczenie świąteczne z ZFŚS. Warunkiem otrzymania tego świadczenia było zatrudnienie na dzień 31.10.2013 r. i pozostawanie w stosunku pracy dłużej niż przez okres 1 roku. Pracownikom, których dochód nie przekraczał w poprzednim roku kwoty 1500 zł brutto na osobę i złożyli oświadczenie o dochodach przysługiwało ono w wysokości 650 zł. Tym, którzy nie złożyli oświadczeń, zostało przyznane w wysokości 600 zł.

Powódka złożyła wniosek i oświadczenie o dochodach do wypłaty w/w świadczenia.

Strona pozwana nie przyznała i nie wypłaciła powódce tego świadczenia wskazując, że powódka nie zwróciła świadczenia wypłaconego jej w roku 2012, zatem zgodnie z Regulaminem nie ma prawa do w/w świadczenia.

(bezsporne)

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że Sąd w niniejszej sprawie nie podziela stanowiska strony pozwanej, że roszczenie powódki o uchylenie decyzji komisji socjalnej w sprawie konieczności zwrotu dofinansowania nie leży w kognicji Sądu Pracy.

Zgodnie z art. 476 § 1 pkt 1 kpc, przez sprawy z zakresu prawa pracy rozumie się sprawy o roszczenia ze stosunku pracy lub z nim związane, tj. o roszczenia mające swoje źródło w stosunku pracy.

W ocenie Sądu, tego rodzaju sprawy należy traktować szeroko, zatem należy uznać, że wprawdzie w strukturze organizacyjnej pracodawcy Komisja Socjalna jest odrębnym podmiotem, lecz zgodnie z w/w przepisem art. 476 § 1

pkt 1 kpc, sprawa o uchylenie decyzji komisji socjalnej należy rozpoznać jako szeroko rozumianą sprawę z zakresu prawa pracy.

Roszczenie powódki o uchylenie decyzji komisji socjalnej w ocenie Sądu należy rozpoznać na podstawie art. 189 kpc.

Zgodnie z art. 189 kpc powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

Orzecznictwo ustaliło zasadę, że nie ma interesu prawnego ten, kto może poszukiwać ochrony prawnej w drodze powództwa o zasądzenie świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych. Zasada ta opiera się na założeniach, że - po pierwsze, wydanie wyroku zasądzającego możliwe jest, jeżeli także ustalona zostanie legitymacja czynna powoda, oraz - po drugie, że wyrok tylko ustalający istnienie stosunku prawnego nie zapewni ostatecznej ochrony prawnej, ponieważ nie jest - w przeciwieństwie do wyroków zasądzających - wykonalny na drodze egzekucji sądowej.

W niniejszym postępowaniu, powódka wystąpiła o uchylenie decyzji Komisji Socjalnej i wprawdzie Sąd uznał, że jest to sprawa z zakresu prawa pracy, lecz uznał, że skoro powódka miała prawo wystąpić o zasądzenie kwoty 650 zł tytułem przyznania jej tzw. świadczenia świątecznego (co powódka uczyniła), to nie przysługiwał jej interes prawny w ustaleniu prawa do świadczeń socjalnych (poprzez uchylenie decyzji Komisji Socjalnej).

Jednak przesłanką do ustalenia istnienia prawa do zapłaty kwoty 650 zł było ustalenie, czy faktycznie ma w niniejszym postępowaniu zastosowanie przepis § 10 ust.7 Regulaminu, tj. czy powódka faktycznie zobowiązana jest do zwrotu całej kwoty dofinansowania za rok 2012 jako nienależnego świadczenia i czy faktycznie do czasu zwrotu dofinansowania utraciła prawo do wszystkich świadczeń socjalnych u strony pozwanej.

Art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 ze zmianami), stanowi że przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu. Z kolei ust. 2 art. 8 cyt. wyż. ustawy, stanowi że zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z Funduszu, z uwzględnieniem ust. 1, oraz zasady przeznaczania środków Funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej określa pracodawca w regulaminie ustalonym zgodnie z art. 27 ust. 1 albo z art. 30 ust. 5 ustawy o związkach zawodowych. Pracodawca, u którego nie działa zakładowa organizacja związkowa, uzgadnia regulamin z pracownikiem wybranym przez załogę do reprezentowania jej interesów.

Wyżej wymieniony przepis, zgodnie z jego literalnym brzmieniem określa ogólną zasadę, z której wynika, że przyznawanie tych świadczeń ma być uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu.

Uzupełniając powyższe stwierdzić należy, że zgodnie z ugruntowanym poglądem doktryny, postanowienia regulaminu nie mogą tworzyć praw podmiotowych konkretnych osób do określonych świadczeń, jednocześnie postanowienia te mają się ograniczać jedynie do określenia zasad przyznawania indywidualnych świadczeń socjalnych. Tym samym roszczenie o świadczenie konkretna osoba nabędzie dopiero z chwilą, gdy świadczenie zostanie jej przyznane, dodać przy tym należy, że ewentualne zamieszczenie w regulaminie postanowień, które tworzą prawa podmiotowe konkretnych osób do określonych świadczeń, będzie wykraczało poza dozwoloną prawem treść regulaminu i dlatego nie będzie wywoływało skutków prawnych (Prawo Pracy, tom II, Jacek Skoczyński).

Powyższy pogląd znajduje swoje potwierdzenie również w orzecznictwie. W wyroku z dnia 4 lipca 2007r. (II PK 25/2007), Sąd Najwyższy stwierdził, że ustawa o funduszu świadczeń socjalnych generalnie nie kreuje świadczeń o charakterze roszczeniowym (o takim charakterze jak wynagrodzenie za pracę lub inne świadczenia pracownicze wynikające z prawa płacowego). Wynika to ze specyfiki tych świadczeń, które stają się wymagalne dopiero po ich przyznaniu. Ich rozdział zachodzi według określonej ocennej kwalifikacji, która bierze pod uwagę szereg elementów (przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej - art. 8 ust. 1 ustawy).

Zdarza się jednak sytuacja, że Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych powoduje, że konkretne świadczenie socjalne nabiera charakteru roszczeniowego, gdy nabycie prawa do konkretnego świadczenia zależy od spełnienia określonego w Regulaminie kryterium, tak, jak w niniejszej sprawie, w zakresie dofinansowania do wypoczynku, od wykorzystania urlopu w określonym wymiarze.

Zgodnie z zapisem § 10 ust. 11 obowiązującego u strony pozwanej Regulaminu ZFŚS „świadczenie świąteczne przysługuje pracownikowi ZZK zatrudnionemu na dzień 31 października roku, w którym wypłacane jest świadczenie (...)”. Zapis ten jednak, w ocenie Sądu, nie tworzy prawa pracownika do świadczenia świątecznego, lecz wskazuje jedynie krąg osób (pracowników ZZK), którym świadczenie to może przysługiwać.

Aby powódka mogła uzyskać prawo do tzw. świadczenia świątecznego, musiałyby zostać spełnione również pozostałe warunki określone w Regulaminie ZFŚS w celu nabycia prawa do tego świadczenia.

Zgodnie z § 10 ust.8 Regulaminu, w przypadku niewykorzystania przez pracownika urlopu wypoczynkowego określonego w § 10 ust.7, pracownik zobowiązany jest do zwrotu całej kwoty dofinansowania. Zgodnie natomiast z zapisem zdania drugiego tego postanowienia regulaminowego - do czasu zwrotu dofinansowania pracownik traci prawo do wszystkich świadczeń socjalnych.

Bezspornym było, co powódka przyznała również w pozwie, że w roku 2012 otrzymała dopłatę do wypoczynku, pomimo, że nie przebywała na urlopie wypoczynkowym nieprzerwanie przez 14 dni, tak, jak wymaga tego par. 10 pkt 7 Regulaminu.

Nie jest istotne, czy przyczyny niewykorzystania urlopu wypoczynkowego w ilości kolejnych 14 dni kalendarzowych leżą po stronie pracownika, czy też nie. Powódka wprawdzie podniosła, że przyczyną niewykorzystania przez nią urlopu wypoczynkowego było to, że nie mogła wykorzystać urlopu wypoczynkowego z uwagi na przebywanie przez nią przez większość roku na urlopie wychowawczym, w związku z czym przysługiwał jej w tym roku wymiar urlopu w wysokości jedynie 7 dni, lecz należy wskazać, że Regulamin ZFŚS obowiązujący u strony pozwanej nie uzależnia spełnienia tej przesłanki od przyczyn, a w szczególności braku czy istnienia winy po stronie pracownika w zakresie spełnienia przesłanki „wykorzystania urlopu wypoczynkowego w wymiarze kolejnych 14 dni kalendarzowych”.

Nie zasługuje również na uwzględnienie zarzut powódki, że fakt przebywania przez nią na urlopie wychowawczym nie może stać się podstawą do zwrotu przez nią pobranego dofinansowania do wypoczynku. Przede wszystkim należy wskazać, że Regulamin ZFŚS uzależnia przyznanie tego dofinansowania od wykorzystania „urlopu wypoczynkowego”, a nie „przebywania na wypoczynku”.

Powódka wprawdzie przebywając na urlopie wychowawczym do 30 września 2012 r. nie mogła nabyć prawa do urlopu wypoczynkowego w wymiarze większym niż 7 dni, ale gdyby np. posiadała zaległy, niewykorzystany urlop z lat poprzednich, mogłaby zawnioskować o wykorzystanie urlopu w wymiarze 10 dni, co uprawniałoby ją do nabycia dofinansowania. Zatem nie można uznać, aby przyznanie powódce przez stronę pozwaną dofinansowania do wypoczynku, przy założeniu, że strona pozwana wiedziała, że powódce nie będzie przysługiwać urlop w wymiarze większym niż 7 dni za rok 2012 było wprowadzeniem powódki w błąd. Nadto należy wskazać, że powódka wnosząc o dofinansowanie w sierpniu 2012 r. mogła przewidywać, że np. powróci wcześniej z urlopu wychowawczego, czego pracodawca nie mógł przewidzieć. Mając to na uwadze, należy wskazać, że to powódka wnosząc o dofinansowanie do wypoczynku za rok 2012 w miesiącu sierpniu i pobierając to dofinansowanie, mając jednocześnie świadomość tego, że w roku 2012 nie będzie jej przysługiwać więcej niż 7 dni urlopu wprowadziła pracodawcę w błąd narażając na wypłatę nienależnego świadczenia.

Podkreślenia wymaga, że przy tego rodzaju roszczeniach, jak roszczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Pracowniczych, podstawą przyznania tych roszczeń muszą być postanowienia Regulaminu, a nie indywidualne akty przyznające te świadczenia.

Mając powyższe na uwadze, skoro zaistniała przesłanka wskazana w par. 10 ust 8 Regulaminu, tj. powódka nie zwróciła nienależnie pobranego dofinansowania za rok 2012, do czasu zwrotu tego dofinansowania, strona pozwana ma prawo nie przyznać powódce prawa do dalszych świadczeń, pomimo spełnienia pozostałych warunków. Skoro zaistniała przesłanka negatywna, tj. powódka nie zwróciła nienależnie pobranego świadczenia, roszczenie powódki o świadczenie tzw. świąteczne zasługiwało na oddalenie, o czym Sąd orzekł w pkt I wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie z dyspozycją art. 98 kpc.

Zgodnie z art. 98 § 1 kpc strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Takim kosztem jest zgodnie z § 3 w/w art. 98 kpc, dla strony reprezentowanej przez adwokata lub radcę prawnego wynagrodzenie tego pełnomocnika, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

W niniejszej sprawie przepisem, o którym stanowi w/w art. 98 § 3 kpc, to Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z dnia 3 października 2002 r.)

Według § 11 ust 1 pkt 2 w/w Rozporządzenia stawka minimalna w sprawach o wynagrodzenie za pracę lub odszkodowanie inne niż wymienione w pkt 4 wynosi 75% stawki obliczonej na podstawie § 6 Rozporządzenia i przy wartości przedmiotu sporu wskazanego w sprawie wynosi 135 zł.